

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
November, 2023*

NOVEMBER (Olga Denac)

Sem ter tja, sem ter tja
veter z listjem se igra.
Sem ter tja, sem ter tja
nosi kapljice dežja.

Sem ter tja, sem ter tja
vijugata dežnika dva.
Sem ter tja, sem ter tja
veter z listjem se igra.

TEKMOVANJA

ŠOLSKO GEOGRAFSKO TEKMOVANJE

14. 11. 2023 smo na šoli izvedli geografsko tekmovanje na temo geografije zavarovanih območij. Bronasto priznanje so osvojili: Tadej Potočnik (7. b), David Krajnc (7. b), Gašper Vedlin (7. a), Klemen Frešer (8. a), Urban Kolbl (8. a), Nuša Žgank (8. a), Bine Gojkovič (9. a), Jure Božič (9. b) in Špela Kure (9. b). Vstopnico za državno tekmovanje sta dobila sedmošolca Tadej Potočnik in David Krajnc. (besedilo: Tatjana Ajd KrampI)

ANGLEŠČINA

21. 11. je potekalo šolsko tekmovanje iz znanja angleškega jezika za osmo- in devetošolce. Od 34-ih tekmovalcev jih je 11 zbralo dovolj točk za bronasto priznanje: 5 osmošolcev (Oskar Vedlin, Luka Zorjan, Stella Goljat, Urban Kolbl in Drenusha Krasniqi) ter 6 učenk in učencev 9. razreda (Gašper Emeršič, Zala Papež, Rebeka Zorko, Anže Bezjak, Žiga Polenčič in Mark Šteharnik). Na državno raven, ki bo 3. 4. 2024, se je uvrstil le osmošolec Oskar Vedlin. Glede na to, da so bile tekmovalne naloge izjemno težke in primerne za višjo srednješolsko raven, si čestitke zaslužijo prav vsi prejemniki bronastega priznanja, saj so izkazali veliko mero znanja. (besedilo: Simona Napast)

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
November, 2023*

ŠAHOVSKO TEKMOVANJE

16. 11. 2023 je na Srednji gradbeni šoli in gimnaziji Maribor potekalo regijsko posamično šahovsko tekmovanje za učence in učenke 1.–9. razreda. Naši učenci, Julija Roj, Amadej Kancler, Nina Lešnik, Taja Lešnik, Mark Štehnar in Jure Božič, so zavzeto in uspešno zastopali barve naše šole, a vendarle je potrebno še posebej izpostaviti dva najboljša, ki sta posegla po najvišjih mestih v zelo močni in številčni konkurenci. Prvi je Jure Božič iz 9. b, ki mu je po čudnem spletu okoliščin za las ušla medalja in je med 25 tekmovalci nazadnje zasedel nevhvaležno četrto mesto. Kljub vsemu pa bo to najverjetneje dovolj za udeležbo na državnem prvenstvu v januarju 2024. Drugi enako uspešen šahist je Amadej Kancler iz 2. a, ki je dosegel tretje mesto in s ponosom okoli vratu nosil bronasto medaljo. Iskrene čestitke vsem šahistom in veliko šahovskih uspehov še naprej. (besedilo in fotografije: Nataša Maver Šoba)

TEKMOVANJE V ZNANJU O SLADKORNI BOLEZNI IN PROTEUSOVO PRIZNANJE ZA ZNANJE IZ BIOLOGIJE

Šolskega tekmovanja iz znanja o sladkorni bolezni (13. 10.) se je udeležilo 13 učencev iz 8. in 9. razreda, dovolj točk (31) za doseg bronastega priznanja pa sta zbrala osmošolca Jaša Plajh Štrman in Oskar Vedlin.

Na šolskem tekmovanju iz znanja biologije za Proteusovo priznanje (18. 10.) so bronasto priznanje prejeli vsi, ki so na šolskem tekmovanju dosegli 28 točk ali več, kar je uspelo Lauri Kavran in Nuši Žgank iz 8. a. (besedilo: Sabina Tajhmajster)

BOBER

Letošnje šolsko tekmovanje Bober (mednarodno tekmovanje iz računalniškega razmišljanja) je potekalo 6.–17. 11. 2023. Na državnem nivoju je tekmovalo skoraj 29.000 tekmovalcev. Tudi letos je potekalo še v madžarskem jeziku. Učenci od drugega do petega razreda (98 učencev) so naloge reševali na papirju in dosegli 31 bronastih priznanj. Učenci od 6. do 9. razreda (55 tekmovalcev) pa so naloge reševali preko računalnika in osvojili 15 bronastih priznanj. Na državno tekmovanje se žal ni uvrstil noben učenec, je pa Tadeju Potočniku iz 7. razreda za uvrstitev zmanjkala le ena točka. Vsem bobrovkam in bobrom za dosežene rezultate čestitamo. (besedilo: Vinko Fingušt)

DNEVI DEJAVNOSTI

NARAVOSLOVNI DAN – TRADICIONALNI SLOVENSKI ZAJTRK

Tretji petek v novembru (17. 11.) je bil že 12. zapored posvečen tradicionalnemu slovenskemu zajtrku. Ključno živilo je bilo kruh, zato nas je spremljal slogan **Kruh za zajtrk – super dan!**

Učenci so ta dan uživali le slovensko hrano, pridelano v naši okolici oz. slovenskega porekla, in sicer: domači kruh iz slovenske moke peče Boštjan Lešnik v Rančah, domače mleko Petra Hecla prihaja iz Orehove vasi, med prideluje čebelar Franc Hergan, jabolka so rasla na kmetiji Greif v Framu, bio maslo pa je od proizvajalca Kele-kele, izdelano iz slovenskega mleka. Poleg naštetega smo posebno pozornost namenili tudi skrbi za čisto okolje in izdelovali plakate za projekt Shema šolskega sadja.

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
November, 2023*

Glavni namen projekta, ki poteka v vrtcih in osnovnih šolah, pa je ozaveščanje mladih o:

- pomenu zajtrkovanja in uživanja lokalno pridelane, zdrave in uravnotežene hrane;
- pomenu kmetijstva, živilske industrije, čebelarstva in ohranjanja čistega okolja;
- postopkih pridelave in predelave hrane ter dejavnostih na kmetijskem področju.

Ponosni smo, da nas je ta dan obiskal državni sekretar Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, dr. Blaž Germšek, ki je zajtrkoval z učenci 3. b, se sprehodil po šoli in se seznanil z aktivnostmi, ki smo jih pripravili. (besedilo: Sabina Tajhmajster, fotografije: Maja Stavbar)

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
November, 2023*

TEHNIŠKI DAN – PRIPRAVA NA PREDBOŽIČNI BAZAR, 29. 11. 2023

Tudi ob letošnji pripravi na prodajni božično-novoletni bazar se je lepilo, pisalo, risalo, barvalo, pililo, brusilo, kuhalo, peklo in še kaj. Nastajali so izdelki, primerni za vsako sobo, stanovanje, hišo ali dvorišče. (besedilo: Simona Napast, fotografije: Maja Stavbar, Tatjana Ajd Krampfl)

SPREMLJEVALNE DEJAVNOSTI

CERTIFIKAT EKOŠOLA

V okviru projekta Ekošola se ukvarjamo tudi s trajno mobilnostjo. V ta namen smo v enem tednu opravili merjenja prihodov v šolo. Podobno bomo ponovili še dvakrat v šolskem letu. (merjenje pripravila Polona Čuk Kozoderc, fotografija: Simona Napast)

Kot zanimivost pa prilagamo še članek iz ugankarske revije Razvedrilo (november 2023) na temo mobilnosti v Sloveniji:

V številkah MOBILNOST V SLOVENIJI

Po podatkih Statističnega urada Slovenije smo v letu 2021 prebivalci Slovenije **29** odstotkov svojih dnevnih poti opravili na varčen način: peš; s kolesom ali z javnim prevozom. Ženske so tako opravile **32** odstotkov svojih poti, moški pa 26 odstotkov. Gledano po starostnih skupinah so bili najvarčnejši v najstarejši (**71–84** let) in najmlajši (**15–25** let) skupini, saj so opravili **44** oziroma **40** odstotkov svojih poti z javnim prevozom, peš ali s kolesom. Izdatki za prevoz so v končni potrošnji gospodinjstev predstavljali **17** odstotni delež, kar je med državami članicami EU najvišji delež izdatkov, ki jih gospodinjstva v končni potrošnji namenijo prevozu.

Ne glede na subvencionirane vozovnice je število potnikov leta 2022 v primerjavi z 2013 upadlo, in sicer v mestnem prevozu za **21** odstotkov, v medkrajevnem avtobusnem prevozu za **3** odstotke in v notranjem železniškem prevozu za **13** odstotkov. V istem obdobju se je število registriranih osebnih avtomobilov povečalo za **14** odstotkov. Leta 2013 je bilo **516** avtomobilov na **1.000** prebivalcev, leta 2022 pa **571**. V vsakem slovenskem gospodinjstvu smo tako imeli v povprečju **1,4** avtomobila.

Za primerjavo, leta 2021 je bilo v državah članicah EU povprečno **567** registriranih osebnih avtomobilov na **1.000** prebivalcev. Največ so jih imeli na Poljskem in v Luksemburgu (**687** oziroma **681** avtomobilov na tisoč prebivalcev), najmanj pa v Romuniji in Latviji (**400** oziroma **404** avtomobile).

DEJAVNOSTI EKO ODBORA ZA PRIDOBITEV EKO LISTINE ZA OŠ FRAM

V mesecu septembru smo se odločili, da se priključimo šolam v programu Ekošola. Idejo je podprlo 11 strokovnih delavcev, ki so se aktivno vključili v eko odbor. Izvedli smo dva sestanka, na katerih smo določili aktivnosti za letošnje šolsko leto in okolijski pregled naše šole. V oktobru so se nam pridružili še 4 člani, tako v timu trenutno sodeluje 16 strokovnih delavcev. Glede na zanimanje posameznikov smo si razdelili aktivnosti. Ker na naši šoli veliko aktivnosti Ekošole že poteka, smo v okolijski pregled vključili vse, kar že počnemo, in še nekaj novosti, za katere menimo, da jih je potrebno uvesti. Izbrali smo 67 aktivnosti, od tega 6 projektov. Vse smo vključili v eko akcijski načrt (EAN), ki je bil potrjen s pozitivnim in spodbudnim mnenjem Ekošole. Ekošola.si redno pošilja ponudbe za delavnice in izobraževanja v živo in na daljavo. Pridno se jih udeležujemo in aktivnosti tečejo. Predstavnike šolske skupnosti smo obvestili o vseh aktivnostih, ki so načrtovane v okviru letošnjih dejavnosti. Cilj eko odbora za letošnje leto je, da se vključi čim večje število učencev po svojih interesih in da začnejo tudi oni razmišljati trajnostno.

Letošnji glavni projekti:

1. Hrana – Hrana ni za tjavendan;
2. Okolica šole – Šolska VRTilnica;
3. Ohranjanje našega planeta – Eko branje za eko življenje;
4. Ohranjanje našega planeta – Eko kviz OŠ 6.–8. razred;
5. Krožno gospodarstvo – Odpadkom dajemo novo življenje;
6. Trajnostna mobilnost – Misija: zeleni koraki.

In spremljevalne aktivnosti:

1. Vključitev v čistilno akcijo na lokalnem nivoju.
2. Obveščanje zaposlenih, učencev in staršev ter lokalne skupnosti o aktivnostih Ekošole in drugih aktivnostih šole preko elektronske pošte.
3. Ureditev eko kotička na šoli.
4. Pripravili bomo program za ločeno zbiranje odpadkov in označili koše ter na RU učence ozaveščali o pomenu ustreznega ločevanja odpadkov.

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
November, 2023*

5. Še naprej bomo zbirali stari papir, karton, zamaške, odpadne tonerje; že uporabljeni papir bomo ponovno uporabili.
6. Učence in zaposlene bomo ozaveščali o varčni rabi energijskih virov (voda, elektrika, kurjava).
7. Pripravili bomo nalepke z opozorili o varčni uporabi vode in elektrike.
8. Raziskovali bomo vodo.
9. Načrtujemo obisk čistilne naprave v Račah in hidroelektrarne Fala.
10. Zmanjševanje količine odpadne hrane s pripravo manjših porcij na željo otrok in ozaveščanjem staršev k rednemu odjavljanju obrokov za odsotne učence, kar bo posledično zmanjšalo količino zavržene hrane.
11. Sodelovanje v Shemi šolskega sadja in Tradicionalnem slovenskem zajtrku, spodbujanje k še večji rabi lokalno in ekološko pridelane hrane ter spodbujanje k uporabi zelenjave in zelišč s šolskega vrta.
12. Skrbeli bomo za telesno in duševno zdravje ter dobro počutje v sodelovanju z Zdravo šolo.
13. Skrbeli bomo za ptice v zimskem času in tudi sicer, za mačke in pse, predvsem tiste v azilu.
14. Ponovno bomo obudili načrt in širitev že obstoječe učne poti.
15. Za izdelovanje različnih okraskov in izdelkov bomo uporabljali naravni material.
16. Uredili bomo učilnico v naravi in ob njej zasadili grede z rožami.
17. Priprava programa za zmanjšanje ogljičnega odtisa šole. Spodbujali bomo učence in učitelje, da prihajajo v šolo tako, da je le-ta čim manjši, šteli promet v okolici šole in vzpostavili detektive za trajnostno mobilnost.

Nanizane so strnjene aktivnosti za tekoče šolsko leto. Upam, da nam jih uspe v največji možni meri realizirati, za kar se bomo nedvomno potrudili.

(besedilo in fotografije: Jasna Belas, koordinatorica Ekošole na OŠ Fram)

OBISK POLICIJSKEGA NAČELNIKA PP RAČE

V ponedeljek, 20. 11. 2023, je naše sedmošolce obiskal Borut Urnaut iz Policijske postaje Rače. Njegov prispevek k osveščanju naših učencev o pomenu pravilne in varne rabe interneta ter družbenih omrežij je bil zelo velik. Menimo, da je vsakemu izmed nas dal vsebino za razmišljanje in možnost proaktivnega delovanja v skupini, razredu, šoli in družbi na splošno. Staršem otrok, s katerimi je spregovoril o pravilnem obnašanju na družbenih omrežjih, smo poslali sporočilo s povezavo do koristnih informacij in spletnih seminarjev Točke za osveščanje o varni rabi interneta. Nedvomno bo diskusija na to temo potekala tudi v domačem okolju. Mislimo, da smo res zavzeli celoto in širino vpliva, ki ga ima virtualni svet na nas in na naše otroke.

Nabor spletnih seminarjev za starše in mladostnike najdete na Točki osveščanja o varni rabi interneta Safe.si na povezavi <https://safe.si/> oziroma na spletni strani www.safe.si. Povezava na eTOM: <https://e-tom.si/> in <https://e-tom.si/kako-naj-ukrepam-ce-na-spletu-zasledim-spletno-stran-ki-napeljuje-k-neprimernemu-ali-skodljivemu-vedenju/>.

(besedilo in fotografija: Andreja Štavbe Musič)

KARIERNI SEJEM – SEJEM POKLICEV IN IZOBRAŽEVANJA

V novembru so nas obiskali predstavniki različnih gimnazij v naši okolici. O svoji odločitvi pri izbiri srednje šole so z našimi devetošolci spregovorili naši bivši učenci ter nam realno povedali o njihovih izkušnjah na novi poti. Zainteresirani učenci so se udeležili dni odprtih vrat, ki so jih pripravile posamezne srednje šole.

V sredo, 15. 11. 2023, so se učenci 9. razreda udeležili Kariernega sejma – sejma poklicev in izobraževanja, ki je potekal v Športni dvorani Leona Štuklja v Mariboru. Sejem poklicev in izobraževanja je bil v prvi vrsti namenjen informiranju mladih iz osnovnih šol v Podravju, ki se odločajo za nadaljevanje izobraževanja na srednjih šolah

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
November, 2023*

oziroma za nadaljnjo poklicno kariero. Mladi obiskovalci so bili seznanjeni s posameznimi izobraževalnimi programi na srednjih šolah v Mariboru in okolici. Seznanili so se lahko tudi s potencialnimi delodajalci, z možnostmi za zaposlitev ali za opravljanje prakse, spoznali organizacije, ki izobražujejo, usposablajo ali zaposlujejo mlade invalide ter se seznanili z mladinskim delom in s programi, ki jih izvajajo mladinski centri in druge organizacije, ki delujejo na področju mladine. (besedilo in fotografija: Andreja Štavbe Musič)

MATEMATIČNE DELAVNICE

V soboto, 18. 11., smo se na šoli v jutranjih urah zbrali navdušeni matematiki in se ves dopoldan posvečali matematičnim nalogam o poliedrih. Matematične delavnice so bile namenjene pripravi učencev na tekmovanje iz razvedrilne matematike, ki ga bomo na šoli izvedli decembra. Odkrili smo tudi, da je šola zelo primeren kraj za igranje skrivalnic in da pica po napornem delu še bolj tekne. (besedilo in fotografije: Polona Čuk Kozoderc)

SNEMANJE ZA ODDAJO ZVEDAVČKI

V torek, 14. 11. 2023, nas je obiskala novinarka Radia Maribor. Z učenci naše šole, pod mentorstvom učiteljice Smiljanke Šimundža, je posnela kar dve nadaljevanji priljubljene oddaje Zvedavčki, ki z vidika otrok raziskuje različna področja njihovega udejstvovanja in razmišljanja. Naš prispevek je temeljil na praznovanju 150 let OŠ Fram.

Prvi del oddaje je bil na sporedu v soboto, 18. 11. 2023. Poslušate ga lahko na povezavi <https://www.rtv slo.si/rtv365/arhiv/175001258?s=radio>.

Drugi del pa v soboto, 25. 11. 2023, ob 9.30, na Radiu Maribor. Posnetek je bil objavljen na <https://www.rtv slo.si/rtv365/arhiv/175002791?s=radio>.

Ravnateljica Vesna Lešnik in Smiljanika Šimundža pa sta za Radio Maribor pripravili intervju, v katerem sta strnili aktivnosti ob naši visoki obletnici: <https://365.rtv slo.si/arhiv/jutranji-program/174986733>. Vljudno vabljeni k poslušanju. (besedilo in fotografija: Vesna Lešnik)

ERASMUS+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Dancing is dreaming with feet

V enem mesecu je zaradi višje sile prišlo do spremembe pri izvedbi projekta. Po tehtnem premisleku in nasvetu naše agencije Cmeplus smo sklenili, da v tem šolskem letu z našimi partnerji ne bomo sodelovali na področju izmenjav učencev, smo pa pripravili dva logotipa. Učenci iz ostalih držav bodo iz nabora poslanih izbrali najboljšega, ki bo v naslednjih letih predstavljal uraden znak projekta. Hvala devetošolkama, Miki Mironov in Jennifer Chen, ki sta se potrudili z umetniškim prispevkom. (besedilo in fotografiji: Simona Napast)

USPEHI NAŠIH UČENCEV

KATJA KOKOL – SVETOVNA PRVAKINJA V KARATEJU

24.–26. novembra je v Beogradu potekalo svetovno prvenstvo WFF (četrti največja karate organizacija na svetu). Udeležila se ga je tudi naša devetošolka Katja Kokol in postala **svetovna prvakinja**, in sicer: 1. mesto Kumite Juniors Budo ženske, 1. mesto Kata ekipno Sport kadetinja, 3. mesto Kumite Sport kadetinja. Konkurenca je bila zelo velika, saj jih je v posameznih kategorijah tekmovalo tudi po 40 in več tekmovalk.

Na spletni strani Fudokan zasledimo tole objavo:

Najuspešnejši tekmovalci 2016–2022

Katja Kokol – večkratna prvakinja v katah, KIK kumiteju, KK kumiteju, kata ekipno, kata duet, zmagovalka na številnih mednarodnih pokalih in turnirjih, 5. mesto na SP WFF Cluj – Romunija 2017, 3. mesto na EP WFF Portorož 2018, 2. mesto kate ekipno na SP WFF Nemčija 2019, 2. mesto kata ekipno EP Katowice 2021, 2. mesto Kihon EP WFF Rimini 2022, 2. mesto kata team WFF Sport Rimini 2022.

Vsem navedenim dosežkom pa se je pridružil še letošnji.

(Vir besedila in fotografije: <https://tki.fudokan.si/tradictional-karate-institute/najuspesnejsi-tekmovalci/>)

KNJIŽNI KOTIČEK

RASTEM S KNJIGO

Rastem s knjigo je nacionalni projekt spodbujanja bralne kulture. Z njim skušamo osnovnošolce in srednješolce motivirati za branje mladinskega leposlovja slovenskih avtorjev ter jih spodbuditi k obiskovanju splošnih knjižnic. Projekt je Ministrstvo za kulturo začelo izvajati v šolskem letu 2006/2007, najprej zgolj za osnovne šole.

Na naši šoli smo del projekta že vrsto let. Vsako leto s sedmošolci obiščemo splošnoizobraževalno knjižnico (najpogosteje SIK Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica), kjer prijazna knjižničarka Darja Kolar učence seznanja z delovanjem splošnih knjižnic, predstavi izbrano mladinsko delo in ga vsakemu izroči v branje. Tokrat so organizatorji izbrali delo avtorice Andreje Androjna, Modri otok. (besedilo: Simona Napast; fotografija: Aleksander Krištof)

IZMENJAVA KNJIŽNIH KAZALK

Učenci 5.–7. razreda so nekaj ur likovne umetnosti namenili izdelavi pripomočkov pri branju – knjižnih kazalk. Poslali smo jih našim prijateljem na Hrvaško in v Podzemelj.

Naši prijatelji iz OŠ Iva Lole Ribarja so se tako fotografirali ob prejetih kazalkah:

Draga Simona, šaljemo fotografiju. Straničnici su prekrasni, hvala Vam puno! Uskoro šaljemo i naše.

Lp, Ivana i Katija, OŠ "Ivo Lola Ribar" Labin

(besedilo: Simona Napast, fotografija: Ivana Griparić)

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
November, 2023

ŠOLSKA SKUPNOST

KOTIČKI NA HODNIKIH

Na novo urejeni kotički z oblazinjenimi klopmi so zelo dobrodošla pridobitev. Namenjeni so branju, ležernemu posedanju, skrivnim pogovorom, igranju iger ali predajanju pevskim melodijam. (besedilo in fotografija: Simona Napast)

AKTUALNO

SVETOVNI DAN OTROK – ROJSTNI DAN KONVENCIJE O OTROKOVIH PRAVICAH, 20. NOVEMBER

Letos zaznamujemo svetovni dan otrok ob 34. obletnici Konvencije Organizacije združenih narodov o otrokovih pravicah, s katero so otroci postali ne le predmet zaščite, ampak tudi nosilci svojih pravic. Edinstvenost konvencije se kaže v vodilnih načelih, med katera sodijo otrokova korist, nediskriminacija, življenje, preživetje in razvoj otroka ter sodelovanje otrok. Slovenija v svojih zunanjepolitičnih aktivnostih posveča posebno pozornost promociji pravic otrok in izboljševanju njihove dobrobiti. Slovenija redno podpira dogodke, namenjene krepitvi otrokovih pravic. Letos septembra smo v Ženevi sodelovali pri sajenju dreves ob uradni predstavitvi Splošnega komentarja Odbora za otrokove pravice, ki pojasnjuje, kako se pravice otrok po Konvenciji nanašajo na varstvo okolja, in potrjuje, da imajo otroci pravico do čistega, zdravega in trajnostnega okolja. (Vir: <https://www.gov.si/novice/2023-11-20-svetovni-dan-otrok-vsakemu-otroku-vse-pravice/>)